

SÄHKÖOSOITE:
RADIOLIITTO

*Luotto Yleisradion joulukähe -
Tytösten - merimiehille 24/12 - 50*

Arvoisat Suomen Radiosähköttäjäliiton jäsenet.

Hyvät virkaveljet.

Nyt alkavan joulujuhlan joutuvat monet Teistä

jälleen viettämään joko merellä, tai satamissa vieraila mail-
la. Joulu suuntaa ajatuksenne entistä kiinteämmin kotimaahan,
täällä olevien omaistenne ja rakkaistenne luokse. Niin mielui-
saa kuin joulun vietto omaisten parissa olisikin, on Teidän -
samoinkuin Teitä kaipaavienkin - lohdutukseena tietoisuus siitä,
että täytätte nytkin kunniaakasta velvollisuuttanne maamme kaup-
pamerenkulun palveluksessa. Olette yhtenä osana siinä tärkeässä
tehtävässä mikä maamme merenkululla on koko kansallemme ja sen
hyvinvoinnille. Muodostukoon joulujuhla Teille siellä kaukana
rauhan ja hyvän tahdon juhlaiksi, juhlaiksi, joka tänä levottomaa
aikanakin saa mielet herkiksi ja vastaanottavaisiksi joulun
suurelle sanomalle.

Vuosi lähestyy loppuaan, vuosi, joka Suomen Radiosähköt-
täjäliiton toiminnassa oli kolmaskymmenes. Antakoon näiden men-
neiden vuosien tuomat saavutukset ja kokemukset meille jokaisel-
le uutta uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen, ennen kaikkea
sillä yhteisen toveruuden ja hyvän yhteishengen pohjalla kuin
tähänkin saakka.

Sekä Suomen Radiosähköttäjäliiton että omasta puolestani
toivotan Teille kaikille oikein hyvää ja rauhallista joulua, se-
kä hyvää vuoden loppua ja menestyksellistä uutta vuotta.

(Lukemattomasti)
Yleisradion

Då vi nu firar Finlands Radiotelegrafistförbundets 30-årsfest, torde det vara på sin plats att återkalla i minnet några drag ur förbundets hittillsvarande verksamhet.

Visserligen har förbundet verkat i 30 år redan senaste tisdag, ty det grundläggande mötet hölls i Helsingfors den 21 november 1920. Av praktiska skäl har dock bemärkelsedagens firande uppskjutit till idag.

Då vi går tillbaka till tiden för 30 år sedan, var radio ännu ett främmande ord och obekant begrepp för de flesta civilpersoner. Rundradion existerade då ännu inte. All radioverksamhet i vårt land var dåför tiden koncentrerad inom försvarsmakten, närmare bestämt inom "Gnistelegrafverket", som radiolaget då kallades. Gnistelegrafverkets skolade militära radiotelegrafister skötte redan då vissa uppgifter, som hör till den civila radioverksamheten, bland annat på vissa isbrytare och på kustradiostationer. De första radioapparater installerades på Finska Ångfartygs "Aktiebolagets eget initiativ våren 1920 på två av dess passagerarfartyg, vilket kan betraktas som början till den egentliga merkantila radioverksamheten i vårt land. Eftersom det då ännu inte var möjligt att avlägga internationell radiotelegrafistexamen i hemlandet, begav sig en del av de personer, som preliminärt skolats i vår armé, till den danska radioskolan i Köpenhamn och avlade där en sådan examen. Då på hösten 1920 en förordning trädde i kraft i England, att alla fartyg över 1500 br.reg. ton skall vara försedda med radioapparat, började även i vårt land rederierna efterfölja denna bestämmelse i trafiken på England. Då därigenom allt flere radiotelegrafister behövdes, blev det oundvikligt att ordna deras utbildning i hemlandet. - Sådant var i korta drag förhållandet på hösten 1920, då de första internationella radiotelegrafistkurser började i vårt land.

Då - såsom ovan nämnts - den officiella radioverksamheten i Finland inskränkte sig enbart till försvarsmakten, var det naturligt att den till en början omhändertog även de civila radiotelegrafisternas skolning. Sålunda vidtog dessa första kurser på initiativ av Gnistelegrafens dåvarande chef, nuvarande Överste Saarmaa, och under hans ledning hölls även de tre följande kurserna ända till år 1925. - Sålunda har Överste Saarsmaa^a, - vårt förbunds första hedersmedlem - varit en banbrytare även i startandet och utvecklingen av vårt lands civila radioverksamhet. Överste Saarsmaas förtjänster som initiativtagare i vårt lands radioverksamhet återspeglas i benämningen "radioverksamhetens fader i Finland".

Förbundet grundades av elever vid de första radiotelegrafistkurser. Att redan vid denna tidpunkt - alltså före kursernas avslutning - grundandet av ett eget yrkesförbund var nödvändigt, beror framför allt därpå, att ett antal finska radiotelegrafister, som erhållit kompetensbetyg utomlands, verkade på våra fartyg och att den merkantila radioverksamheten var förenad med olika frågor; dessutom måste fartygradiotelegrafisternas sociala och ekonomiska ställning på detta helt nya område säkerställas och ordnas åtminstone präliminärt så snabbt som möjligt. Många svårigheter och motgångar fick förbundet pröva på under sina första verksamhetsår, då allt måste skapas från början och tidigare erfarenhet saknades helt och hållet. Men tack vare stor entusiasm och framför allt ypperligt samarbete blev småningom de viktigaste frågor nöjaktigt lösta. Sålunda blev redan några veckor efter det grundläggande mötet de av förbundet föreslagna minimilönerna godkända av de rederier, vilka redan då hade radiotelegrafister i sin tjänst. Det första egentliga löneavtalet med Finska Ångfartygsaktiebolaget godkändes på våren 1921 och därefter följde vanligen de mindre rederierna det avtal, som var i kraft med nämnda bolag. Först år 1939 ingicks det första kollektivavtalet med Finlands Redareföreningen.

Förbundets första funktioner hade sålunda inte något lätt arbete för att nå det gemensamma målet. Då radiotelegrafister var då i jämförelse med den övriga skeppspersonalen unga, och då radioapparaten på fartyg var något nytt och tidigare obekant, var man ofta misstänksamt stäm mot denna nykomling bland sjömän. Först då haverier visade, att radio kunde fylla sin egentliga uppgift som säkerhetsmedel och då den säkerhet, som de senare i bruk tagna radiopejlingsanläggningarna medförde, blev allmänt känd, då började radiotelegrafistens ställning på fartyg stadgas.

Så snart lönefrågan var präliminärt löst, kunde förbundet börja ordna sin inre verksamhet. Förbundets första stadgar godkändes av förbundsstyrelsen på våren 1921, men i föreningsregistret blev de godkända först senare. Enligt dessa stadgar ~~huvudsakligen~~ handhades förbundets verksamhet av en 3-manna-direktion, bestående av ordförande, viceordförande och sekreterare. Enligt nuvarande stadgar, som trätt i kraft 1948, hör till förbundets styrelse fem ordinarie medlemmar.

Då förbundets medlemsantal under de första åren var rätt litet och då till följd av yrkets art de flesta medlemmar var allti

på resor, var den personliga kontakten ringa och anordandet av gemensamma möten medförde ofta svårigheter. Därför gjordes redan år 1926 det första försöket att skaffa åt förbundet en egen tidskrift, men detta initiativ förföll då på grund av ekonomiska svårigheter. Först år 1930 utkom förbundets första tidskrift "Radiolen-nätin" (Radiotelegraf). Denna kom dock ut endast under två år, varefter en gemensam tidskrift "Radio OH" grundades tillsammans med Finlands ~~Radiotelegrafist~~ Radioamatörförbundet. Som känt är sedan detta års början publikationen "Radiosökstjänst" (Radiotelegrafist) förbundets tidskrift.

Redan under det första verksamhetsåret blev förbundets medlemsmärke färdigt, som dock senare visade sig vara opraktiskt på grund av sin storlek. Förbundets nya medlemsmärke, som kan bäras antingen som ring eller som nål, blev färdig denna höst.

Medan huvuuppmärksamheten till en början riktades endast på övervakandet av fartygsradiotelegrafisternas och senare överflygtelegrafisternas intressen, har förbundet under senaste tiden i högre grad än förut kunnat inverka på att förbättra ställningen av innehavare av statens tjänst och befattning, ty det har fått rätt att rådgöra med statsmyndigheterna.

Övervakandet av förbundsmedlemmars ekonomiska intressen har dock alltid utgjort endast en - om även viktig - del av förbundets hittillsvarande verksamhet. Förbundet har tagit det mest olikartade initiativ och gjort många förslag adresserade såväl till statsmyndigheterna och andra organ i olika frågor, som berör radioverksamheten. Omnämnas bör även det intima samarbetet med Post- och telegrafstyrelsen, till vars uppgifter hör bl.a. övervakandet av den icke radioverksamheten i Finland och som sedan år 1926 har handhaft de internationella radiotelegrafisternas skolning. Detsamma gäller samarbetet med Sjöfartsstyrelsen. - Samarbetet med andra sjöfartsorganisationer, som under senaste år blivit allt intimare, utgör en av de verksamhetsgrenar, där förbundet på bred bas har kunnat övervaka och främja sina medlemmars intressen. Ett samarbete har även existerat med andra organisationer på radiens område i vårt land och under kriget med Försvarsmakten.

Då förbundet varit representerat i många komitèer och utskott behandlande handelsjöfarten och radioverksamheten, har det varit i stånd att medverka till lösningen av många mycket viktiga och vittbärande frågor.

Förbundets medlemskap i den internationella radiotelegrafistorganisationen: The International Federation of Radio Officers, har gjorts det möjligt att genom sitt deltagande i konferenser utomlands medverka i behandlingen av många internationellt viktiga frågor rörande yrkets utövare och handelssjöfartens radioverksamhet. Alltsedan 1948 har ett gemensamt rådplägningssmöte hållits, då alla nordiska radiotelegrafistförbund behandlande aktuella spörsmål. Då en sådan konferens i år hållits i Helsingfors och då det avslutades igår, har vi glädjen att se vid vår fest som gäster även representanter för dessa våra bröderorganisationer.

En av våra nuvarande aktuellaste frågor är ordnandet av radiotelegrafisternas utbildning på säkrare grund. Det är på sin plats att radiotelegrafister utbildas i det antal som behovet fordrar, men att radiotelegrafister är tvungna att själva bestrida alla utbildningskostnader är orättvist, då vi tar i beaktande, att staten bekostar t.ex. styrmännens och sjökaptenernas samt maskinmästarnas yrkesutbildning till en betydligt större del, så att de själva måste erlägga endast en obetydlig terminsavgift. Först senaste år ledde förbundets åtgärder i saken till ett partiellt resultat, ty staten deltog på hösten 1949 med 50 % i de då vidtagna radiotelegrafistkursernas kostnader. Men även nu måste elever vid radiotelegrafistkurser erlägga en avgift som är tiofaldig i jämförelse med de förstnämndas. Vid radiotelegrafistkurser, som börjat denna höst, har dock staten tyvärr icke mera beviljat något anslag. Då inkvarteringen och andra utgifter under den 7 månader långa kursen medräknas, innebär det, att mindre bemedlade, i synnerhet personer från andra orter har det svårare än förut att utbilda sig till radiotelegrafister, ifall staten icke fortsätter med sitt understöd.

I organisationsverksamheten är 30 år icke någon lång tid, med på radions område är den dock så lång den överhuvudtaget kan vara i vårt land. För den ställning förbundet har uppnått nu och för de resultat och framgångar det har vunnit, bör vi i främsta rummet tacka två förutvarande ordföranden, förbundets nuvarande hedersordförande och hedersmedlem herr Meklin, på vars skuldror ledningen av förbundets verksamhet vilat från dess begynnelseår till 1938 samt förbundets nuvarande hedersmedlem överassistenten Luomannäki, som ända till år 1947 energiskt ~~IMYKXKIX~~ fortsatt sin föregångarens framgångsrika verksamhet. Från och med år 1947 har - som bekant - såsom ordförande förtjänstfullt verkat kontorschefen Martti Tuhkanen.

Om jag ännu nämner, att förbundet från den ringa av 30 personer bestående skaran vuxit till omfattande flere hundra medlemmar, till förbundet har hört 613 personer, medan det nuvarande medlemsantalet är 450 - så har huvuddragen av förbundets hittillsvarande verksamhet berörts. - Många äldre veteraner har redan lämnat våra rader, och även många yngre har mist sitt liv antingen i krigets eldstorm eller havets mäktiga bränning. Vi glömer dem icke. Tacksamma bevara vi deras minne och fortsätta vårt arbete på det område som vi valt.

Sida vid sida med radiens utveckling har förbundet vuxit och försökt å sin sin sida fylla sin uppgift att främja vårt lands handelsradioverksamhet som förenande och representerande organisation för internationella radiotelegrafister. Dess avgörande moraliska kraftkälla har därvid varit dess inre helhet och det samförstånd, som ursprungligen besjälade dess medlemmar och vars fortsättande tillåter oss att se på framtiden med tillförsikt.

Slutligen ber jag att å förbundets vägnar få framföra ett varmt tack till alla inrättningar, organisationer och föreningar, samt även de privata personer, som på ett eller annat sätt samarbetat med förbundet. Jag hoppas ivrigt, att detta samarbete skall fortsätta och fördjupas, befrämjande därigenom klarläggandet av de olikartade frågor, som ansluta sig till den merkantila radioverksamheten.

SR:n 30-matis; julklass
 jidetty julklass 25/11-50
 K.D.